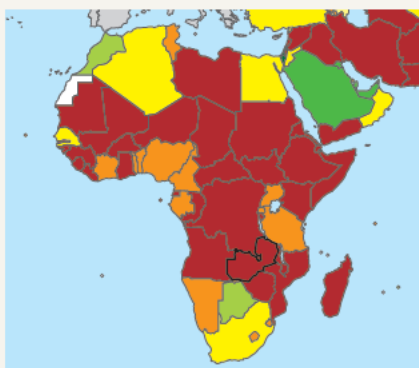

Basfakta (2021)

Folkmängd: 19 miljoner

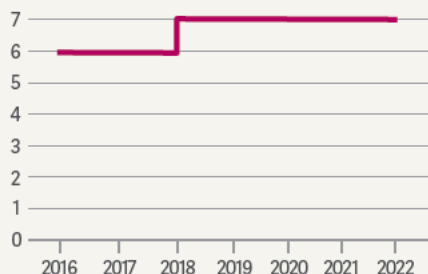
BNP, nominellt: 20,8 miljarder USD

BNP/capita: 1 067 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Rikliga koppartillgångar.
- + Förhållandevis politiskt stabilt, även om trenden är negativ.

Svagheter

- Ekonomin sårbar mot väder, klimatförändringar och råvarupriser.
- Svaga statsfinanser och svag skuldhantering.
- Svår affärsmiljö

Stark kopparindustri, svag valuta

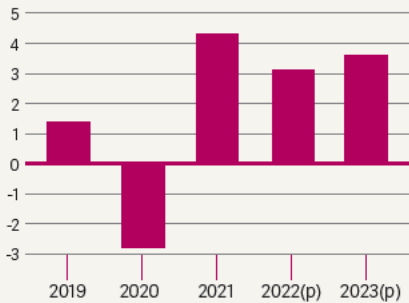
Zambias ekonomi kretsar kring kopparindustrin som utgör omkring 70 procent av exportintäkterna. Privatisering av gruvnäringen under 1990-talet ledde till ökad produktivitet som tillsammans med höga kopparpriser bidrog till stark ekonomisk tillväxt på i genomsnitt nära sex procent per år under 2000-talet. Fallande kopparpriser 2015 i kombination med sjunkande efterfrågan från Kina, landets viktigaste handelspart, har medfört en markant minskning av exportintäkterna. Ungefär samtidigt gick landet in i en energikris, orsakad av eftersatt infrastruktur och torka. Som följd har tillväxten bromsat in, statsfinanserna drastiskt försämrats och den externa likviditeten sjunkit. Mellan 2015 och 2021 förlorade Kwachan nära 70 procent av sitt värde mot USD, vilket är en starkt bidragande orsak till landets ökade skuldsättning i förhållande till BNP. Givet Zambias stora jordbrukssektor och beroendet av vattenkraft för elproduktion exponeras Zambia mot betydande risk från klimatförändringar. Landets institutioner är förhållandevis svaga, vilket visar sig i den misskötta ekonomin och den undermåliga skuldhanteringen under de senaste fem åren. Sedan hösten 2021 är Hakainde Hichilema ny president i Zambia och förhoppningarna är stora på att landet skall återgå till att bli ett av de mer politiskt- och ekonomiskt välskötta länderna i Afrika söder om Sahara.

Bättre förutsättningar med Hichilema

Presidentbytet från Edward Lungo till Hakainde Hichilema har inneburit en retorisk scenförändring i Lusaka, som i vissa fall har omsatts i handling. Hichilema, som har en bakgrund inom privatsektorn, har utlovat krafttag mot korruption, bättre förutsättningar för företag och en återgång till ett mer demokratiskt Zambia. Sedan tillträdet i augusti 2021 har presidenten inlett rättsprocesser mot högt uppsatta tjänstemän och ministrar som anklagas för korruption. Zambias utrikespolitik har blivit mer aktiv, med ett tydligt fokus på ekonomisk diplomati och förbättrade relationer till väst. Företagsskatten har sänkts från 35% till 30% och ett skatteavdrag på ersättningar till staten för gruvbrytning har återinförts för att undvika dubbelbeskattning. Förväntningen är att den nya regeringen kommer att verka för mer förutsägbarhet och bättre förutsättningar för företag, särskilt inom gruvindustrin. Huvudprioritet för den nya regeringen är ett IMF-avtal värt 1,4 miljarder USD, vilket är en förutsättning för att få rätsida på ekonomin. I december 2021 slöts ett avtal på tjänstemannanivå, men på grund av att Kina har motsatt sig bildandet av en kreditorkommitté för skuldombförhandling inom Common Framework finns ännu inget beslut i IMF:s styrelse. Ett avtal är troligt under 2022.

Presidentbytet och höga kopparpriser har börjat göra avtryck i ekonomin. Under de kommande åren väntas tillväxten återgå till den nivå som rådde före den ekonomiska krisen, understödd av höga kopparpriser och en mer företagsvänlig politik. Prognosen för den kommande femårsperioden är tillväxt på drygt fyra procent per år i genomsnitt. Inflationen väntas falla tillbaka under tio procent. På den externa sidan har likviditeten förbättrats tack vare höga kopparpriser, stärkt bytesbalansöverskott och likviditetstillskott från IMF i form av Special Drawing Rights (SDR). Augusti 2021 innebar ett trendbrott för Kwachan som har stärkts med drygt sju procent sedan dess. Valutareserven, som under flera år har

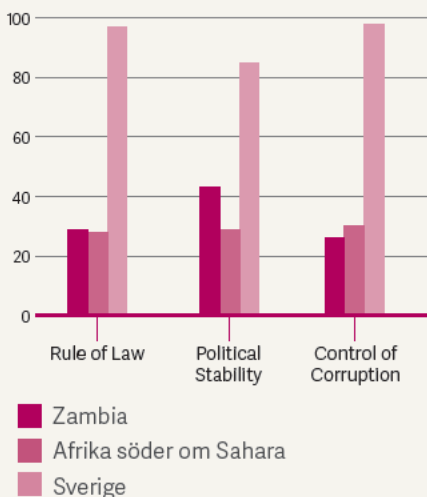
BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEQ, Macrobond

befunnit sig på en kritiskt låg nivå, har följaktligen återhämtats och motsvarar återigen nära tre månaders importtäckning. Vad gäller statsfinanserna är läget fortsatt kritiskt. Zambia har för avsikt att återuppta betalningarna på utestående Eurobonds under 2022, men är än så länge fortsatt i default. Den offentliga skuldsättningen har börjat sjunka, men ligger på en mycket hög nivå även för landrisklass 7. Under 2021 motsvarade den drygt 120 procent av BNP och kostnaden för skulden uppgår för närvarande till drygt 35 procent av de offentliga budgetintäkterna. I princip hela Zambias statskuld är till utlandet, vilket gör den känslig för valutakursförändringar. Zambia har ansökt om skuldombud inom ramen för Common Framework, men eftersom inget IMF avtal finns på plats har förhandlingarna inte kunnat inledas. Transparens vad gäller lån från Kina kommer att vara avgörande vid omförhandlingarna som ytterligare kompliceras av att privatsektorkreditorer sitter med vid förhandlingsbordet. Kina står för uppskattningsvis 30% av Zambias utlandsskuld, vilket innebär att relationen till Kina även fortsättningsvis kommer att vara en mycket viktig del i landets utrikespolitik.

Affärsmiljö

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

Med Hichilema har chansen för en vändning inom landets politik- och ekonomi ökat. Som en del av IMF-programmet kommer presidenten emellertid att behöva genomdriva impopulära nedskärningar, vilket kan innebära problem. Zambias svaga institutioner och utbredda korruption utgör också stora utmaningar för presidenten. EKN bekräftar landrisklass 7/7.

Affärsmiljön

Affärs- och regleringsmiljön i Zambia är på pappret relativt god. Den ekonomiska krisen har dock inneburit en försämring i affärs- och regleringsmiljö, inte minst för gruvbolag som har drabbats av höjda skatter och avgifter i syfte att öka intäkterna till den skrala statskassan. I Verisk Maplecroft's Resource Nationalism Index tillhör Zambia de tio mest riskfyllda länderna vad gäller intervention, expropriering och nationalisering av tillgångar, särskilt inom kopparindustrin. Korruptionen är hög; Zambia återfinns på plats 117 av 179 länder i Transparency Internationals Corruption Perception Index. För affärer som går till skada är bedömningen att en rättsprocess skulle vara mycket utdragen och komplex. Med Hichilema finns förutsättningar för förbättringar i affärsmiljön.

Svensk export till Zambia

År	MSEK
2021	109
2020	231
2019	358
2018	655
2017	469

Källa: SCB

EKN:s policy

EKN täcker i dagsläget inga statsrisker och för övriga offentliga risker gäller krav på remburs eller bankgaranti. Vid bankrisker gäller krav på remburs som betalningsinstrument och därutöver förhöjd premiesättning vid långa risktider. För företag gäller krav på egen hårdvalutaintjäning eller att externt stöd kan påräknas. Förhöjd premiesättning gäller vid långa risktider för de företag som uppfyller kravet.

EKN:s åtagande och erfarenhet

Merparten av EKN:s affärsflöde i Zambia avser privata köpare i landets gruvnäring. Garantiengagemanget består dock till största del av en garanti för ett el-transmissionsprojekt. Med denna garanti tillhör Zambia en av de största garantiexponeringarna i Afrika söder om Sahara. På grund av landets

EKN:s engagemang

Kategori	MSEK
Garantier	1 327
Utfästelser	317

ekonomiska problem och EKN:s alltmer restriktiva policy har garantigivningen i princip stannat av. Under 2021 gjordes endast fyra affärer och offertvolymen är låg. Erfarenheten av garantigivning i Zambia är överlag god. Undantaget är ett el-transmissionsprojekt där EKN har haft omfattande dröjsmål och skadeutbetalningar 2020-2021. Under 2021 har emellertid samtliga belopp återvunnits, vilket innebär att det i dagsläget inte finns någon fordran på köparen. Aktuella fordringar avser äldre affärer från perioden 2009-2017, främst på köpare inom gruvsektorn.